

навчальних комплексів. *Нові технології навчання*, (97), 42–50.
<https://doi.org/10.52256/2710-3560.97.2023.97.05>

Radkevych, V., Pryhodii, M., Kruchek, V., Voronina-Pryhodii, D., & Kravets, S. (2023). Standardisation of vocational teacher training in Ukraine. *Professional Pedagogics*, 1(26), 94–102. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.94-102>

— 00 —

УДК: 631.1.016:37.091.3

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ І ТЕХНОЛОГІЇ ВЕДЕННЯ ФЕРМЕРСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Андрій Костючик,
аспірант Інституту професійної освіти
НАПН України,
<https://orcid.org/0009-0000-9448-770X>
e-mail: tavrigan1@gmail.com

Анотація. У статті наведено результати аналізу літератури щодо економічної підготовки майбутніх фахових молодших бакалаврів з організації і технології ведення фермерського господарства. На основі правил формальної логіки, витлумачено поняття «економічна компетентність майбутнього фахового молодшого бакалавра з організації і технології ведення фермерського господарства». На основі аналізу змістових характеристик феномена запропоновано економічну компетентність цих фахівців розглядати як єдність таких взаємообумовлених компонентів: мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісного та особистісно-рефлексивного.

Ключові слова: фахова передвища освіта, економічна компетентність, фахові молодші бакалаври з організації і технології ведення фермерського господарства, коледжі.

ESSENCE AND STRUCTURE OF ECONOMIC COMPETENCE OF FUTURE SPECIALIST JUNIOR BACHELORS IN ORGANIZATION AND TECHNOLOGY OF FARM MANAGEMENT

Andriy Kostyuchyk,

*Postgraduate student of the Institute of Vocational
Education of the NAES of Ukraine*

Abstract. The article presents the results of the literature analysis regarding the economic training of future professional junior bachelors in the organization and technology of farming. Based on the rules of formal logic, the concept of «economic competence of the future professional junior bachelor in the organization and technology of farming» is interpreted. Based on the analysis of the content characteristics of the phenomenon, it is proposed to consider the economic competence of these specialists as a unity of the following mutually determined components: motivational-value, cognitive, activity and personal-reflective.

Keywords: professional higher education, economic competence, professional junior bachelors in the organization and technology of farming, colleges.

Модернізація, реформування аграрного сектору в Україні вимагає висококваліфікованих кадрів, здатних ефективно організовувати сільськогосподарське виробництво, зокрема ефективно впроваджувати сучасні технології ведення фермерського господарства. Економічна підготовка майбутніх фахових молодших бакалаврів з організації і технології ведення фермерського господарства (далі – майбутні фермери) є вкрай важливим завданням сучасного освітнього процесу в аграрному коледжі: економічна компетентність фермера є домінантним складником його професіоналізму, важливим фактором прибутковості і рентабельності господарства. Відтак, враховуючи постійні зміни в економічному середовищі та стрімке впровадження новітніх прогресивних технологій, проблема удосконалення економічної підготовки майбутніх фермерів набуває особливої актуальності.

Вивченню змісту економічної освіти, чинників, напрямів, умов формування та розвитку економічної компетентності майбутніх

фахівців присвячені роботи багатьох вчених. Результати різноаспектних досліджень економічної підготовки фахівців висвітлено, зокрема, у працях таких вітчизняних учених, як: Д. Антонюк (засоби формування економічних компетентностей студентів технічних спеціальностей); С. Вітер (формування економічної компетентності молодших спеціалістів у процесі фахової підготовки в агротехнічних коледжах; Н. Волкова (формування економічної компетентності студентів закладів вищої освіти); Г. Дмитренко (формування економічної компетентності педагогічних працівників у системі післядипломної освіти); А. Загородня (системоутворюючі категорії економічної компетентності); Т. Кондратенко (педагогічні умови формування економічної компетентності майбутніх учителів технологій); В. Курок, Т. Кондратенко (зміст та структура економічної компетентності майбутніх учителів технологій); Є. Лодатко (формування економічної компетентності майбутнього вчителя); В. Приступа (економічна компетентність майбутніх інженерів радіозв'язку); Г. Попова, Г. Кульбака (особливості підготовки майбутніх фахівців економічного профілю в сучасних умовах закладу вищої освіти); М. Морозова (формування економічної компетентності студентів гуманітарних спеціальностей); С. Стеблюк (модель економічної підготовки молодших спеціалістів сфери кооперації); Р. Олексенко (економічна освіта в системі підготовки особистості до самостійного життя та творчості); Б. Шевель, (феномен економічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій); О. Шпак, С. Булаченко, Н. Примаченко (формування економічних компетентностей учнів) та інші. Проте, на нашу думку, у наявних наукових працях учені недостатню увагу приділили дослідженню економічної компетентності майбутніх фермерів.

Мета статті полягає у дослідженні сутності та структури економічної компетентності майбутніх фахових молодших бакалаврів з організації і технології ведення фермерського господарства.

У процесі дослідження використано методи аналізу, синтезу – для з'ясування сутності та структурних складників економічної компетентності майбутніх фермерів; методи узагальнення, систематизації та конкретизації – для формулювання власних поглядів на зміст розглядуваного феномену, трактування сутності поняття «економічна компетентність майбутніх фахових молодших бакалаврів з організації і технології ведення фермерського господарства».

Аналіз результатів досліджень щодо змістових характеристик економічної компетентності фахівців свідчить про відсутність єдності думок учених щодо сутності цього феномену (Пригодій, 2011). Зокрема, С. Вітер економічну компетентність випускників економічних спеціальностей коледжу розуміє як інтегровану характеристику фахівця, яка дозволяє особистості мобілізувати набуті базові економічні знання, вміння, первинний досвід практичної діяльності для ефективного виконання економічних функцій (Вітер, 2014, с. 27); С. Стеблюк уточнює дефініцію цього поняття таким порядком: – це інтегративна характеристика особистості, яка включає в себе знання та вміння, які реалізуються крізь економічно важливі якості особистості в процесі економічної діяльності (Стеблюк, 2015, с. 280).

Економічну компетентність майбутніх фахівців технічних спеціальностей Д. Антонюк визначає як здатність особи свідомо і ефективно здійснювати професійну, в галузі техніки і технологій, та побутову діяльність на основі ґрунтовних економічних знань, умінь, навичок, ставлень, переконань, особистих якостей та досвіду (Антонюк, 2018). В. Приступа економічну компетентність майбутніх інженерів визначає досить загально, як «поліутворення, яке слугує базисом для соціально-професійної адаптації фахівців, а тому і їхньої самореалізації» (Приступа, 2010, с. 151).

У свою чергу, М. Морозова доводить експериментально, що зміст економічної компетентності студентів гуманітарних спеціальностей має цілісний характер, обумовлений предметною галуззю майбутньої професійної діяльності, формується економічним досвідом особистості у процесі цієї діяльності і являє собою готовність до участі в економічній діяльності, що включає: знання теоретичних основ господарської діяльності; розуміння природи економічних зв'язків і відносин; уміння аналізувати конкретні фінансово-економічні ситуації у процесі професійної діяльності гуманітарного напрямку (Морозова, 2017, с. 351).

Учені О. Шпак, С. Булавенко та Н. Примаченко під економічною компетентністю сучасного учня розуміють сукупність економічних знань та практичних вмінь, економічної культури та мислення, досвіду, наявність стійкої потреби та інтересу до майбутньої професійної діяльності (Шпак, Булавенко та Примаченко, 2018, с. 8).

Зацікавлює практико орієнтована структура досліджуваної компетентності, яку пропонують учені, зокрема: сукупність економічних знань; економічна свідомість; економічне мислення;

економічні якості особистості. Підходи О. Шпака, С. Булавенко, Н. Примаченко будемо враховувати при обґрунтуванні структури досліджуваного феномену.

Досить переконливо, із використанням принципів визначення понять витлумачує економічну компетентність майбутніх учителів трудового навчання та технологій Б. Шевель, зазначаючи, що під цим терміном слід розуміти інтегративну якість особистості, яка характеризується високим рівнем економічних знань та вмінь, потреб, мотивів та пізнавальних процесів, що уможливорює здатність фахівця до здійснення фахової педагогічної діяльності з урахуванням економічних реалій сьогодення (Шевель, 2022, с. 367; Пригодій, 2008).

Подібний підхід до розуміння змісту економічної компетентності майбутніх учителів технологій слушно пропонують В. Курок і Т. Кондратенко, переконуючи, що це сукупність освітніх елементів, які охоплюють систему економічних знань, умінь, навичок, ціннісного ставлення до економічних знань (Курок & Кондратенко, 2019, с. 25).

Також з економічною освітою пов'язує формування економічної компетентності майбутніх фахівців А. Завгородня, доводячи, що в результаті такого спеціально організованого освітнього процесу у майбутнього фахівця формуються економічні знання, компетенції (вміння) і навички, засвоюються способи економічної діяльності, формується економічне мислення (Завгородня, 2015, с. 115). На жаль, тут не згадується про економічні якості особистості, про те, що крім економічної освіти, на цілеспрямованість формування економічної компетентності впливає і економічне виховання студентів.

Звертаємо увагу на той факт, що і у вказаних працях, і в низці інших учені по-різному визначають найближчу родову ознаку (головне поняття) досліджуваного поняття, зокрема: інтегрована характеристика у С. Вітер (2014); здатність у Д. Антонюка (2018); готовність у М. Морозової (2017); інтегративна якість особистості у Б. Шевеля (2022) та ін.

Звернемося безпосередньо до визначення поняття «економічна компетентність майбутнього бакалавра з організації і технології ведення фермерського господарства». Зауважимо, що під визначенням (дефініцією) поняття у класичній логіці розуміють логічну операцію «... яка розкриває зміст поняття або встановлює значення терміну, що позначає це поняття. У першому випадку дефініція називається реальною (або предметною), у другому номінальною» (Павлов, 2008, с. 73).

Дефініція складається з двох понять – визначуваного (або дефінієндума, який позначається Dfd) та визначального (або дефінієнса, який позначається Dfn) (Бурега, (ред.), 2004). Визначуваним (дефінієндумом) називається те поняття, зміст якого треба розкрити, а визначальним (дефінієнсом) – те, за допомогою якого виконується це завдання. Логіка вимагає, щоб зміст поняття розкривався через найближчий рід (тобто найближчий більш високий клас однорідних предметів), до якого відноситься поняття, і специфічну відмінність (*зазвичай, відмінності* – зауваження наше. А. Костючик), яка є характерною саме для досліджуваного поняття» (Павлов, 2008, с. 73).

Отже, обґрунтовуючи нашу дефініцію, маємо насамперед вказати найближчу родову ознаку (*genus proximum*), а потім визначити видові ознаки (*differentia specifica*), які є специфічними саме для визначуваного (*атрибутивно-реляційного*) поняття. Іншими словами, маємо визначити одну чи декілька суттєвих видових ознак, які, наприклад, мають відрізнити економічну компетентність нашого фахівця від його екологічної чи технічної компетентності. При цьому будемо орієнтуватися на правила визначення понять, які пропонує класична логіка, зокрема (Бурега, 2004; Павлов, 2008):

- дефініція повинна мати у собі всі суттєві ознаки поняття, що визначається, його повний зміст поняття;
- визначення не повинне містити помилку кола;
- визначення повинне бути внутрішньо не суперечливим;
- визначення має бути ясным, чітким, зрозумілим;
- у визначенні дефінієнс має містити лише ствердження щодо дефінієндуму;
- кожному дефінієндуму може відповідати декілька дефінієнсів: $Dfd = Dfn\}$ або $Dfn2$ або .... або $Dfnn$, : не існує абсолютно досконалих, завершених визначень;
- визначення має бути співрозмірним: об'єми визначального і визначуваного понять повинні рівними.

За результатами аналізу наявних у науковій літературі дефініцій досліджуваного поняття варто зробити таке узагальнення: найближчою родовою ознакою поняття «економічна компетентність майбутнього фахового молодшого бакалавра з організації і технології ведення фермерського господарства» слід виділити «інтегративну властивість особистості». Пам'ятаючи про правила класичної логіки

щодо визначення понять, обґрунтуємо суттєві видові ознаки досліджуваного поняття.

Специфічні умови діяльності фермерів переконують, що ґрунтовні економічні знання цих фахівців мають тісно поєднуватися зі знаннями технологій виробництва продукції тваринництва, рослинництва, заготівлі і зберігання сільськогосподарської продукції з основами переробки, технічними знаннями, знаннями правових механізмів регулювання фермерської діяльності, правових основ підприємництва, правил і порядків розрахунків та звітності тощо. Вказані знання мають бути об'єднані в систему, у якій ієрархічно домінують економічні знання, поєднані з правовими, техніко-технологічними, сільськогосподарськими та ін. знаннями. Отже, «комплекс економічних, техніко-технологічних, правових, сільськогосподарських знань» виділяємо першою суттєвою видовою ознакою досліджуваної дефініції.

У процесі економічної підготовки майбутніх фермерів формуються їх економічні уміння і навички як здатності ефективно застосовувати знання на практиці, зокрема (Попов, 2016; Проценко, 2013): уміння вибору бізнес-проєкту та створення бізнес-плану; уміння співвідносити власні економічні інтереси й потреби з наявними матеріальними, трудовими, природними й екологічними ресурсами, інтересами й потребами інших людей і суспільства; уміння легалізувати свій бізнес; уміння досліджувати ринок; уміння організовувати власну трудову та підприємницьку діяльність і працю колективу; уміння пропонувати та продавати товари чи послуги; уміння орієнтуватися в нормах та етиці трудових відносин; уміння складати фінансові звіти про доходи фірми; здатність забезпечувати належні умови праці, своєчасну оплату праці найманим працівникам, інші соціальні гарантії тощо. Вказані уміння і навички відображають здатності майбутніх фермерів ефективно розв'язувати економічні проблеми, а тому вони є суттєвою ознакою економічної компетентності цих фахівців.

Природно, економічна компетентність випускників програми «Організація і технологія ведення фермерського господарства» має суттєво відрізнятись від, наприклад, економічної компетентності педагога професійного навчання або техника-технолога із зварювання. Мовиться про специфіку діяльності цих фахівців: фермери працюють в сільському господарстві і займаються сільськогосподарським виробництвом – діяльністю, що включає всі стадії технологічного

процесу, пов'язаного з вирощуванням сільськогосподарських культур і тварин. Цю особливість виділяємо третьою суттєвою видовою ознакою досліджуваного поняття.

Економічна компетентність, як справедливо вказують учені (Вітер, 2014; Середіна, 2024), поєднується з підприємницькими здатностями особи, вмотивованою діяльністю щодо досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку. Тому в дефініції досліджуваної компетентності майбутнього фахівця з організації і технології ведення фермерського господарства вартує виділити ознаку, яка відображає економічну свідомість, інтереси, цінності, потреби, мотиви підприємницької діяльності особистості. Відтак, *«здатність особи поєднувати власні морально-етичні цінності, економічну свідомість, потреби і мотиви підприємницької діяльності з економічними інтересами і потребами суспільства»* виокремлюємо четвертою суттєвою ознакою дефініції.

Для опанування наведеними вище здатностями організації економічної діяльності майбутній фермер має володіти певними особистісними якостями. Аналіз наявної наукової літератури (Беженар & Грищенко, 2023; Фермер, n.d.), результатів спостереження за діяльністю фермерських і селянських господарств дозволяють сформулювати п'яту суттєву видову ознаку досліджуваної дефініції: *«комплекс підприємницьких якостей (економічне мислення; ініціативність; бажання створювати капітал; відповідальність; самостійність в ухваленні господарських рішень; вимогливість до себе і своїх компаньйонів; цілеспрямованість; завзятість і наполегливість, ділова хватка; незалежність і упевненість у собі; ощадливість; обов'язковість, комунікабельність тощо»*.

Отже, економічну компетентність майбутнього фахового молодшого бакалавра з організації і технології ведення фермерського господарства визначаємо як інтегративну властивість особистості, що забезпечує ефективність її підприємницької діяльності в галузі сільськогосподарського виробництва за рахунок збалансованого поєднання системи економічних, техніко-технологічних, правових, сільськогосподарських та ін. знань, умінь розробляти та реалізовувати бізнес-плани, навичок розв'язання економічних проблем, здатностей поєднувати власні морально-етичні цінності, економічну свідомість, потреби і мотиви підприємницької діяльності з економічними інтересами і потребами суспільства, комплексу підприємницьких здібностей і якостей (економічне мислення; ініціативність; бажання

створювати капітал; відповідальність; самостійність в ухваленні господарських рішень; вимогливість до себе і своїх компаньйонів; цілеспрямованість; завзятість і наполегливість, ділова хватка; незалежність і упевненість у собі; ошадливість; обов'язковість, самоконтроль тощо) та зумовлює ціле раціональну, соціально спрямовану економічну поведінку задля задоволення своїх матеріальних і духовних потреб та розвитку сільської територіальної громади.

Аналіз наукових праць, обґрунтованих суттєвих видових ознак поняття «Економічна компетентність майбутнього фахового молодшого бакалавра з організації і технології ведення фермерського господарства» уможлиблюють виокремлення чотирьох компонентів розглядуваної властивості особистості, зокрема:

1) *мотиваційно-ціннісний* компонент передбачає сформованість морально-етичних цінностей випускника на оволодіння фермерською справою, позитивних мотивів економіко-підприємницької діяльності в сільському соціумі, прагнень до інноваційних форм господарювання, стійких потреб розвитку власного творчого потенціалу, економічних інтересів; ґрунтуючись на мотивації досягнень, цей компонент економічної компетентності виконує функцію стимулювання особистісного і професійного розвитку майбутнього фахівця-аграрника;

2) *когнітивний* компонент синтезує теоретичні і технологічні (процедурні) знання в галузі економіки (зокрема економіки сільського господарства), правознавства, технологій виробництва продукції тваринництва, рослинництва, заготівлі і зберігання сільськогосподарської продукції тощо, що в синтезі визначають інформативну основу фермерства, ґрунтується на інтелектуальному потенціалі особистості і розвивається у процесі опанування майбутнім фахівцем-аграрником змісту освітньо-професійної програми; у структурі досліджуваної компетентності цей компонент виконує інструментальну функцію;

3) *діяльнісний* компонент відображає технологічно-діяльнісні ресурси майбутнього фахівця з організації і технології ведення фермерського господарства щодо здійснення ефективної економічної діяльності і поєднує комплекс практичних умінь і навичок, здатностей ефективного розв'язання економічних проблем; у структурі досліджуваної інтегративної властивості особистості цей компонент виконує технологічну функцію;

4) особистісно-рефлексивний компонент включає сукупність моральних і професійних якостей та рефлексію власної економічної підготовленості (економічне мислення; ініціативність; бажання створювати капітал; відповідальність; самостійність в ухваленні господарських рішень; вимогливість до себе і своїх компаньйонів; цілеспрямованість; завзятість і наполегливість, ділова хватка; незалежність і упевненість у собі; ощадливість; обов'язковість; самоконтроль тощо).

Водночас зазначимо, що наведена структура економічної компетентності майбутнього фермера є не механічним, жорстким конструктором усталених компонентів, а сукупністю індивідуально-особистісних і професійно-діяльнісних елементів, які в системі інтегровано відображають рівень економічної підготовки студента. Утім прогнозуємо, що така диференціація феномену дозволить у подальшому розробити ефективну методику та діагностику розвитку економічної компетентності майбутніх аграрників.

Список посилань

Антонюк, Д. С. (2018). *Використання програмно-імітаційних комплексів як засобів формування економічних компетентностей студентів технічних спеціальностей* (Дис. канд. пед. наук (доктора філософії)). Житомирський державний університет імені Івана Франка, Інститут інформаційних технологій та засобів навчання НАПН України.

Беженар, І. М., & Грищенко, О. Ю. (2023). *Фермерські господарства в Україні: стан та перспективи розвитку. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління, 9*. <https://reicst.com.ua/pmt/issue/view/issue>

Вітер, С. А. (2014). *Формування економічної компетентності молодших спеціалістів у процесі фахової підготовки в агротехнічних коледжах* (Автореф. дис. канд. пед. наук). Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова.

Завгородня, А. І. (2015). *Системоутворюючі категорії економічної компетентності*. *Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка і психологія, 1*, 113–118. http://nbuv.gov.ua/UJRN/vduerp_2015_1_18

Курок, В. П., & Кондратенко, Т. К. (2019). *Зміст та структура економічної компетентності майбутніх учителів технологій. Молодь і ринок*, 8(175), 23–27. <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2019.179329>

Морозова, М. М. (2017). *Проблема формування економічної компетентності студентів гуманітарних спеціальностей у навчально-виховному процесі ВНЗ: проміжні результати науково-експериментального дослідження. Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*, 75, 348–356.

Павлов, В. І. (2008). *Логіка у запитаннях, відповідях і аргументаціях: навчальний посібник*. Київ: Центр учбової літератури.

Пасько, Я. І., Білецький, В. В., Савенкова, М. Є., & Бурега, В. В. (Ред.). (2004). *Логіка: навчально-методичний посібник*. Донецьк: Дон ДДУ.

Попов, В. Д. (Упоряд.). (2016). *Формування економічної компетентності особистості: Збірник методичних матеріалів*. Суми: НВВ СОІШПО.

Пригодій, М. А. (2008). Вплив технічних задач на активізацію пізнавальної діяльності учнів під час профільного навчання. *Молодь і ринок*, 6(41), 68–71.

Пригодій, М. (2011). Використання компетентнісного підходу при підготовці майбутніх учителів до профільного навчання учнів. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*, (3), 167–173. https://library.udpu.edu.ua/library_files/probl_sych_vchutela/2011/3/visnuk_24.pdf

Приступа, В. (2010). *Економічна компетентність майбутніх інженерів радіозв'язку як засіб самореалізації фахівців. Молодь і ринок*, 7–8(66–67), 150–153.

Проценко, О. С. (2013). *Підприємницькі уміння як складник життєвої компетентності учнів професійно-технічних навчальних закладів. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 30(83), 298–301.

Середіна, І. А. (2024). *Формування підприємницької компетентності майбутніх бакалаврів з економіки підприємства у процесі фахової підготовки* (Дис. доктора філософії. 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)). Інститут професійної освіти НАПН України.

Стеблюк, С. В. (2015). *Педагогічні умови економічної підготовки майбутніх молодших спеціалістів сфери кооперації у коледжі* (Дис. канд. пед. наук). Хмельницький.

Пригодій, М. А. (2011). Педагогічні умови підготовки майбутніх учителів технологій до профільного навчання учнів. *Вища освіта України*, 1(3), 388–395.

Фермер. (n.d.). <https://dnp.dcz.gov.ua/publikaciya/fermer>

Шевель, Б. О. (2022). *Феномен економічної компетентності майбутніх учителів трудового навчання та технологій: теоретичний аспект. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*, 207, 364–368. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2022-1-207-364-36>

Шпак, О., Булавенко, С., & Примаченко, Н. (2018). *Формування життєво важливих економічних компетентностей у навчальній діяльності. Молодь і ринок*, 8(163), 6–11.

— 00 —

УДК 377.3:74

ПІДГОТОВКА ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 023 «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ»

*Олена Круглюк,
завідувачка НМК, викладач, «викладач-
методист», Вишницький фаховий коледж
мистецтв та дизайну імені Василя Шкрябляка,
<https://orcid.org/0009-0006-8926-082X>
e-mail: krygluko@gmail.com*

Анотація. В статті окреслено питання актуальності практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів мистецької діяльності у контексті євроінтеграційних змін та освітніх трансформацій.

Ключові слова: вчитель мистецтва, мистецька освіта, художньо-естетичне виховання, професійна підготовка вчителя, методи і прийоми навчання, педагогічна практика.